

In het oog } VAN DE MEDIASTORM

In tijden van de COVID-19 pandemie zijn medisch specialisten een kijkcijferkanon, dat weten viroloog Ann Vossen en intensivist Diederik Gommers maar al te goed. Ineens hing Nederland aan hun lippen. TEKST FRED HERMSEN BEELD RTL/JINEK

Ann, jij had net een mediatraining achter de rug. Wat heb je gelijk kunnen toepassen? Ann Vossen: 'Dat je je goed bewust moet zijn van je publiek. Iedere keer voordat de lampjes op rood gingen, ademde ik rustig, zocht ik mijn focus en dacht ik: "Korte zinnen, begrijpelijke woorden, rustig praten." Je spreekt voor heel het volk, niet op een congres voor vakspecialisten.'

Diederik Gommers: 'Ik ben daar niet zo bewust mee bezig geweest, ik heb het idee dat je boodschap via tv toch wel op de juiste plek terecht komt. Mensen luisteren in tijden van grote onzekerheid graag naar deskundigen, je mening doet ertoe. Ik had zelf veel aan een tip van Aukje Ravensbergen, adviseur Public Affairs van de Federatie Medisch Specialisten: "Denk vooral na over de rol die je vervult." Dat is in mijn geval voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Intensive Care. Zo was

het belangrijk bij het beantwoorden van de vragen tijdens de Technische Briefing in de Tweede Kamer dat ik niet de standpunten van het kabinet hoefde te verdedigen, maar die van de professionals. Hoe dan ook heb ik geprobeerd de IC's zo goed mogelijk op de kaart te zetten.'

Maar je staat ook bekend om je persoonlijke en vaak prikkelende stellingnames. Past dat bij die vertegenwoordigende rol?

Diederik: 'Ik kan nogal stellig zijn, ja. Maar ik heb nu geleerd hoe ik persoonlijke meningen bij mezelf moet houden. Toen ik in de discussie over de leeftijdsgrens bij de triage een vraag kreeg, had ik in algemene zin een pleidooi kunnen houden voor tachtig jaar als grens namens de intensivisten. Dan had ik geheid problemen gehad met de Nederlanders. Want er zijn -heel logisch- altijd eenentachtigjarige die er nog fit genoeg voor zijn. Ik betrok het daarom gelijk op mijn eigen vader tijdens het tv-optreden bij Jinek. Dat maakte het persoonlijk, wat mooi bleek te werken, want het spreekt mensen aan, en wie kan je daarop tegenspreken?'



Ann Vossen,
arts-microbioloog bij
het academisch ziekenhuis
LUMC in Leiden

Was jij je ook zo bewust van je rol, Ann?

Ann: 'Ik ben veertien keer bij Jinek geweest. In het begin zat ik er als viroloog, namens de Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie. Dat was fijn. Ik kon zeggen: "Er komt wel iets meer dan een griep op ons af." Ik uitte mijn zorgen zonder mensen bang te maken en kreeg ruimte om genuanceerd, met verwijzing naar data en onderzoek, uitleg te geven. Met een vleugje



(v.l.n.r.) Eva Jinek, Diederik Gommers, Ann Vossen, Ernst Kuipers en Jean-Luc Murk evalueren de crisis in de uitzending van 30 april.

luchtigheid en humor ook. Later werd dat lastiger toen ik ook als lid van het Outbreak Management Team (OMT, red.) werd uitgedaagd. Zolang het over het virus ging, bleef er ruimte voor nuance, maar ik werd ook betrokken in de discussie over de maatregelen. Ik begrijp dat wel, want het kabinet zei volledig op medisch deskundigen te vertrouwen, daardoor ontstond de misvatting dat die deskundigen ook verantwoordelijk zijn voor het kabinetsbeleid. Maar het OMT beperkt zich tot advies over medische voorwaarden. Ik ben er niet om de beleidskeuzes van het kabinet, dat veel meer meeweegt, te verdedigen.'

Heb je achteraf weleens het gevoel gehad: 'dit ging niet lekker'?

Diederik: 'Bij Nieuwsuur kreeg ik de vraag wat ik van het RIVM vond. Ik ben het heus niet altijd volmondig eens met het RIVM en daar hebben we achter gesloten deuren goede gesprekken over. Maar ik zat bij Nieuwsuur als intensivist, in die rol ga ik niet over het effect van mondkapjes in verpleegtehuizen.'



Diederik Gommers, intensivist bij het academisch ziekenhuis Erasmus MC in Rotterdam

DIEDERIK:

'Ik heb geleerd hoe ik persoonlijke meningen bij mezelf moet houden'

Wat moet ik dus met een vraag of ik het eens ben met het advies van het RIVM daarover? We hadden afgesproken vóór het interview dat ik daar niets over zou zeggen. Dus de volgende keer dat ze me voor het programma vroegen, zei ik: "Als je me dat nog een keer flikt, dan kom ik niet." Dat begreep de redactie. Je ervaring verschaft je een zekere daadkracht. Toen ik laatst gevraagd werd voor Op1, zei ik: "Als je nog een weekje wacht, kan ik ingaan op interessante enquête uitkomsten." Je kunt dus echt zakendoen met de media.'

Ann: 'En op een gegeven moment besef je dat je ook gewoon nee kunt zeggen, schuldgevoel



is niet nodig. Denk vooral niet dat je de enige bent op het lijstje van een redactie, je bent niet uniek.'

'Ik werd niet heel gelukkig van een gesprek bij Jinek, toen Wouter de Winther van De Telegraaf mij aanviel over het OMT. Mijn familie vond dat nogal gemeen, haha. Zelf had ik dat gevoel niet. Ik heb aangegeven dat er meer dan onze medische overwegingen meespeelt bij de beleidsvorming. Het hielp dat ik met Eva een goede klik heb. Zij creëert veiligheid en grijpt in als je er even niet uitkomt. Vervelender vond ik het eerder bij Nieuwsuur. Ik heb als OMT-lid geheimhoudingsplicht tot de verslagen in de openbaarheid komen, dat is bekend. Vlak na de persconferentie over de sluiting van scholen werd ik toch onaangekondigd doorgezaagd over het waarom van bepaalde maatregelen. Onder die druk gaf ik wat gehaaste antwoorden. Ik heb de redactie daar later wel op aangesproken.'

ANN:

‘Denk vooral niet dat je de enige bent op het lijstje van een redactie’

Krijg je er geen genoeg van?

Diederik: 'Ik vind het nog steeds ongelooflijk leuk om te doen en praat gewoon heel graag over mijn vak, zit vol ambities, ook met betrekking tot de vereniging. De spanning van het begin is ervan af, maar ik ben nu een soort nationale troetelbeer geworden, wat mijn momentum heeft verlengd om gehoord te worden. En de IC's blijven actueel zolang een opschaling in de lucht hangt. Niet dat de bekendheid mij nou zo boeit. Iedereen denkt iets over je te moeten zeggen. Laatst wandelde ik in de polder met mijn gezin, toen fietsers stopten om me op het hart te drukken dat ze het zo goed vonden dat

ik ook mijn privémomenten pak. Daar schrok ik van. Ik vertegenwoordig geen individueel belang, maar ons vak. Ik ben blij dat politici en Nederlanders óns dankbaar zijn, niet dat ze mij dankbaar zijn.'

En hoe reageren je vakgenoten?

Diederik: 'Ze houden me scherp in de gaten gelukkig. Ook het dagelijks bestuur van de vereniging geeft me veel feedback. Ik heb in het begin wel gezegd: "Ik weet dat autonomie onder artsen heilig is, maar laat mij als voorzitter van de NVIC nou even de woordvoering doen. We moeten in deze crisis, met zulke belangen, echt met één stem naar buiten komen, en die stem moet uit de mond van de voorzitter klinken."



Lees dit tweegesprek verder op de demedischspecialist.nl/magazine